لة ثةراوةزي فيستيفالَة هونةري و ئةدةبييةكاني كوردستاني ئازاددا ... قادر ئةلياسي

کاتێک لە شارەکانی هەولێر یان سلێمانی فیستیڤاڵێکی هونەری و ئەدەبی پێک دێ و هونەرمەندان و هزرڤانانی بەشەکانی دیکە لە دەوری یەک کۆدەکاتەوە، چەند سەرنجێکی تێکەڵ بە شادمانی لە لای من دروست دەبێ:

1ـ کورد یەک نەتەوەیە. لە گەڵ ئەوەی خەڵک و نیشتمانەکەی بە سەر چوار وڵاتدا دابەش کراوە، بە هەبوونی ئەو فیستیڤاڵانە یەکدەگرێتەوە و سنوورە دەستکردەکان هەڵدەوەشێنێتەوە.

2ـ ئەو دەنگ و سۆز و هەستانەی کە لەو دیو دیواری ستەمکارانەوە کپ کراوە، بۆ ساتێک لە کەش و هەوایەکی ئازاددا خەمی پەنگخواردووی ئەو گشت ساڵانە لە بیر دەکا و لە باتی پەسنبێژی ناچاری بۆ داگیرکەران، "سروودی خوایە وەتەن ئاواکەی" بە دڵ و گیان لە سەر گۆشەیەکی ئازادی وڵاتەکەی، لە گەڵ هاوڕێ یانی هونەرمەندی دیکەی دا دەڵێتەوە.

3 ـ ئەو فیستیڤاڵانە، وێڕای نزیک کردنەوە و ئاشناکردنی هونەرمەندانی هەرێمەکانی کوردستان بە یەک، دەبنە هەوێن و بناغەی هەرچی پتری زمانی یەکگرتووی کوردی لە گشت بەشەکانی کوردستان دا. زاراوەکان لێک نزیکتر دەبنەوە، شێوەکانی گۆرانی بە یەکەوە دەبنە باخچەیەکی پڕ لە گوڵی کوردەواری و دەکەونە سەر خەرمانی هونەری کوردی.

4 ـ وەک چۆن ئەزموونی حکومەتی هەرێمی کوردستان، شوێنی بەرچاو لە سەر کوردی پارچەکانی تر دادەنێ، چالاکی ئەوتۆش دەبێتە پردێک بۆ گرێدانی هونەری کوردی بە یەکتر و باوەڕی نەتەوەیی بە هێزتر دەکا.

حەز ئەکەم، قسەی هونەرمەندێکی کوردی بەشداری یەکێک لەو فیستیڤاڵانە بگێڕمەوە کە گرینگی ئەو چالاکی یانە پتر دەردەخا: < لە لایەن وەزارەتی رۆشنبیری حکومەتی هەرێمی کوردستان لە شاری سلێمانی، بۆ بەشداری لە فیستیڤاڵێکی هونەری بانگهێشت کرابووین. دوای زۆر بگرە و بەردە، بەرپرسانی کۆماری ئیسلامی ئێران رازی بوون بچین بۆ ئەو ئاهەنگە. رۆژی دیاریکراو، ماشێنێکی کۆن و داڕزاویان هێنا و سواریان کردین. زۆر بەزەییم بە خۆم و هاوڕێ کانمدا هاتەوە. ژمارەیەک مەڕ بێنە پێش چاوی خۆت کە چۆن لە دوای ماشێنێکەوە کۆڕدەبەستن، ئێمەش ببینە. سەرەڕای ئەو جۆرە بەڕێ کردنەش، هەر زۆر خۆشحاڵ بووین لەوەی کە دەچوین کوردستانی ئازاد ببینین!

گەیشتینە سنووری دەسکردی دوو وڵات و بە وشەی (گەیشتین) هەڵیانڕژاندین! پرسیم: ئێرە کوێ یە؟ وتیان: پەروێزخانە. بەرلەوەی پرسیاری خانەخوێ بکەین، چەند کەس بە کراوات (بۆینباخ) و چەند ماشێنی رێک و پێکەوە بەرەو پیری مان هاتن. دوای چاک و چۆنی، وتیان: سواربن. لامان وابوو گاڵتە دەکەن. ئاخر تازە لەو ماشێنە کۆنە دابەزی بووین و پێمان وانەبوو خانەخوێ ئاوا پێشوازی مان لێ بکا! هەرچی بەرەو قووڵایی کوردستانی ئازاد دەچووین، پتر سەرمان لەو گشت پێشکەوتنە سووڕ دەما. کوردستانێکی وێرانی ژێردەستی دڕندەیەکی وەک سەددام کە چەکی شیمیایی و ئەنفال و کۆڕەوی میلیۆنی تووش بووبێ و سەرباری ئەوەش ساڵانێک بە دەستی شەڕی ناوخۆی یەوە ناڵاندبێتی، چۆن لەو ماوە کەمەدا ئاوا پشتی راست کردۆتەوە و سەر لە نوێ ژیاوەتەوە؟! پاش ئەوەی ماندوویەتیمان حەسایەوە، وەڵامەکەمان دەست کەوت و ئەویش ئەوە بوو کە کورد بۆ خۆی حوکمی خۆی کردووە بۆیە بەو ماوە کورتە توانیویەتی بژێتەوە>.

5 ـ بێگومان دەیان سەرنجی لەو چەشنە بۆ بەشدارانی ئەو فیستیڤاڵانە هاتۆتە پێش. جیاوازی یەکان، لە بەراورد کردنی هەڵس و کەوتی بەرپرسانی کورد و داگیرکەران بەرامبەر بە هونەرمەندانەوە بگرە تا زۆر شتی گچکە و درشتی دیکە، دەتوانێ کاریگەریی باشی هەبێ و گۆڕانی بنچینەیی پێک بێنێ و باوەڕی نەتەوەیی بە هێز بکا.

بۆ ئەوەی پێچەوانەی هەڵس و کەوتی بەرپرسانی کورد لە مەڕ گرینگی ئەم باسە بخەینە بەرچاو، ئاماژە بە قسەی یەکێک لەو هونەرمەندانە دەکەم کە لە سلێمانی یەوە لە سەر داوای بەشی فەرهەنگی پارێزگای کوردستان لە گەڵ کۆمەڵێک هونەرمەند چووە بۆ شاری سنە و بەشداری گوایە بەرنامەیەکی هونەری کردووە. ئەو بەڕێزە بۆی گێڕامەوە کە: < کاتێک گەیشتینە شاری سنە، هەر یەکە و مەئموورێک (جاسووس) یان بۆ دانایین. نەماندەتوانی بە تەنیا بچینە ناو شار و پیاسەیەک بکەین. وایان لێ کردین، خواخوامان بوو زوو بگەڕێینەوە. شەوی بەرنامە کە دەبوو، لانی زۆرەکەی 7 ی ئێوارە دەستی پێکردبا، خستیانە 10 و 11 ی شەو. بۆ ئەوەی هەم خەڵک کەمتر بەشدار بێ و هەم بەرنامەکەش بە هێند نەگرن. ئیتر باسی خراپی خواردن و خەوتن ناکەم>.

ئەم بەراورد کردنانە بۆ ئەوەیە کە وێڕای گرینگی دان بەو چالاکی یانە، پەرەیان پێ بدرێ. ئەو فیستیڤاڵانەی کە لە ژێر چاوەدێری وەزارەتی رۆشنبیری حکومەتی هەرێمی کوردستان لە سلێمانی و هەولێردا تا ئێستا پێکهاتووە، لە لایەک سنووره دەسکردەکانی نەخوێندۆتەوە و لە لایەکی دیکەشەوە کوردی یەکگرتوو کردووە.

دڵنیام، حکومەتی هەرێمی کوردستان یەکبگرێتەوە، ئەو هەنگاوانە باشتر و بەرچاوتر بەڕێوە دەچێ. بۆیە وێڕای داوای بەردەوامی ئەو هەنگاوە بە جێ یانە، ئاواتەخوازم: هەرچی زووترە دەسەڵاتی کوردستان ببێ بە یەک و هزرڤانان و هۆزانبێژان و خاوەن بەهرەکان لە دەوری یەک و لە ژێر رەشماڵی کوردی دا کۆبکاتەوە. بەو هیوایە!

قادر ئەلیاسی، ئۆسلۆ- 21. 04. 2005